

SPEIDEREN

MEDLEMSBLAD FOR NORGES SPEIDERFORBUND #3.2015

LEVE LEIRLIVET!

Sommertid er leirtid. Du husker vel hvor gøy det var?

10
16

TEMA: SPEIDING NÅR FLERE

Speiding og friluftsliv kan foregå der det er mange andre – som her på Røros i sommer. Da får flere se hvor gøy det er å være spejder.

AKTIVITETSTIPS

Skattejakt med GPS.

DET VAR EN GANG

Da flommen tok landsleiren.

SOMMERMINNER

Sjekk leirbildene!

Bokstaven og tallet viser hvilket mål i programmerne saken passer til. Merken og målene finner du i Stifinner- og Vandrerloggen, og i Speiderbasen.

Mål:
F-1, 9,
10

SMÅ OG STORE NYHETER

AKTIVITETSTIPS

BLI EKSPERT

GRATULERER!

Jeg heter
Kirvil og er
redaktør for
Speideren.

Gratulerer med Friluftslivets hederspris for 2015 som du har fått sammen med cirka 30 000 andre speidere i hele Norge!

Det er helt sant. Du har sikkert lagt merke til at det fulgte en liten pin - eller nål - med dette bladet. Den har du og alle de andre speiderne fått, og det er den som viser at vi har fått en slags premie for å drive med bra friluftsliv.

Juryen, de som bestemte at speiderne skulle få denne prisen, synes det er bra at barn og unge som er speidere får være mye ute i naturen på speidermøter og -turer. De vet at speidere får lære hvordan de skal klare seg i all slags vær, hvordan de skal sette opp telt, tenne bål og lage mat ute, og finne fram med kart og kompass. De liker at speiderne blir glade i naturen, og at speidere synes det er gøy å være i skogen, på fjellet og ved og på sjøen.

De synes også at det er bra og viktig at speidere er gode forbilder for andre, slik at flere får lyst til å gjøre sånn som speiderne.

«Fest pin'en på speiderskjorta, og vær stolt av den!»

Det er stas å få en slik pris, for det betyr at andre synes det vi gjør i speideren er veldig bra, og så er det mange andre i Norge som får vite om det. Du har kanskje ikke hørt om Friluftslivets hederspris før, men du har garantert hørt om noen av dem som har fått den før speiderne, nemlig Lars Monsen og Dronning Sonja!

Fest den lille pin'en på speiderskjorta di eller på et annet plagg, og vær stolt av den! Og så kan du jo fortelle andre om hva den betyr.

Ha en god speiderhøst med mange fine turer!

Speiderhilsen
Kirvil Kaasa
ansvarlig redaktør

NORGES SPEIDERFORBUND

Besøksadresse:

St. Olavsgate 25, 0166 Oslo

Postadresse:

Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo

Telefon: 22 99 22 30

E-post: nsf@speiding.no

www.speiding.no

Ansvarlig redaktør: Kirvil Kaasa

Design: Løwehjerte design AS

Trykk: 07 Media

Opplag 10-16: 8050

Forsidefoto: C.F. Salicath

Redaksjonen avsluttet: 28.8.2015

Generalsekretær: Jens Morsø

Speidersjef: May-Britt Roald

Bidragstere: Regnskogfondet, Speidermuseet, Gro Strømsheim, Bendik Fjeldstad, Ksenia Sazonova og mange speiderfotografer

Forbundskontoret til Norges speiderforbund er sertifisert som Miljøfyrtårn.

Redaksjonen:

Tove Arntzen (tovearn@online.no)

Carl-Frederic Salicath (cfsalicath@gmail.com)

Alexander Vestrum (vestrum@gmail.com)

Christina Eide (christinalarsen96@gmail.com)

Kristin Juel Bergflødt (kristin.j.bergflodt@gmail.com)

Anne Cathrine Hyde (annhyd10@gmail.com)

KORTNYTT

TEKST: ALEXANDER VESTRUM OG KIRVIL KAASA

Her presenterer vi notiser om små og store speiderhendelser. Fortell oss hva du driver med! Har dere vært på en tur litt utenom det vanlige? Kanskje dere har gjort noe som er blitt lagt merke til i lokalsamfunnet? Send bilde og en kort tekst til Speideren, så kanskje det havner i bladet: kirvil.kaasa@speiding.no

SPEIDERBAKGRUNNEN VIKTIG FOR PRESIDENT

FOTO: RADOSLAW CZARNECKI

Andrzej Duda (43), Polens nye president, er stolt av å ha vært speider. Han beskriver det faktisk som sin første arbeidserfaring:

– I 1984 ble jeg med i speideren i Krakow, og etter noen få år ble jeg gruppeleder, skriver presidenten om seg selv. Andrzej Duda vant presidentvalget i mai i år, og i august begynte han i jobben som president. ■■

STJØRDAL-LEDER HEDRET SOM ILDSJEL

Etter 41 år som leder i Stjørdal speidergruppe i Sør-Trøndelag krets, fikk Sæde Rotås «Tulipanprisen 2015». Prisen fra Lions ble delt ut under sommeravslutningen ved speiderhytta i Remarka, skriver Stjørdalens Blad.

– Hun har et brennende engasjement i mange sammenhenger. I speiderbevegelsen har hun bidratt aktivt både i kretsen, i forbundet og også internasjonalt. Hun er aktiv i Redd Barna og stiller alltid opp. Rett og slett et ubetinget ja-menneske, sa Kari Søberg, som overrakte prisen. ■■

FOTO: ARNE BJØRN FOSSEN

FOTO: 2. KRISTIANSAND FSK SPEIDERGRUPPE

«ANNE» I KRISTIANSAND FYLTE 100 ÅR

Ei hel helg til ende feiret 2. Kristiansand FSK speidergruppe – også kjent som «anne» – sitt eget 100-årsjubileum tidligere i år.

– Terningkast 10, lød vurderingen av arrangementet fra Fritjof Støm, leder i Frikirkens speiderkorps.

I løpet av helgen ble det blant annet veteranreff, utstilling av gammelt utstyr og protokoller hentet fra Statsarkivet, jubileumsfest og aktivitetsdag for nærmiljøet. Gruppas gave til seg selv var ei hinderløype, forteller Finn E. Isaksen i Baktroppen, som er restene av speidernes foreldregruppe som avlaster lederne. ■■

SPEIDERRIDDERE TURNERTE

«Det var en gang en vakker prinsesse. Hun bodde i en hytte langt inne i skogen. Hun var venn med alle dyrene som bodde der. Hver dag gikk hun tur, og sang sammen med fuglene. Men en dag kom det noen skogtroll og kidnappet henne.» I april kom heldigvis småspeidere fra hele Oslo for å hjelpe prinsessen. Det var klart for Ridderturneringen 2015! De klatret i trær, brente bål, skjøt med pil og bue, og mye, mye mer. Etter en kjekk helg ble jentepatruljen «Ridderne» fra 17. Oslo Kampianerne vinnerne av årets Ridderturnering. ■■

PENGER TIL GAPAHUK I ASKIM

Askim speidergruppe i Østre Østfold krets har fått 15 000 kroner fra Askim & Spydeberg Sparebank, slik at de fortsatt kan holde gapahukene i drift, skriver Smaalenenes Avis.

– Det er ofte her de minste småspeiderne får sine første overnattingsopplevelser ute i naturen. Når speiderne blir eldre og har fått mer erfaring, er de på overnattingstur uten ledere. Det er god rekruttering til speideren i Askim, og de har et treningsprogram som skal utvikle barn og ungdom til å bli ansvarsbevisste og gode borgere, uttaler Lillian Larsen i Askim & Spydeberg Sparebank. ■■

ENDELIG KUNNE EIDSVOLL-SPEIDERNE ÅPNE HYTTA

I vinter ble hytta til 5. Eidsvoll i Romerike krets utsatt for ødeleggelser flere ganger, men tidlig på sommeren kunne den endelig åpnes.

– Denne dagen har vi gledet oss til, sa Ingunn Bjerke i foreldregruppa til Eidsvoll

Ullensaker Blad. I forkant av åpningen var det lagt ned over 100 dugnadstimer. Gruppen kan takke både næringslivet og privatpersoner for pengebidrag i forbindelse med oppussingen, og et skolekorps sto for en gave på hele 10 000 kroner. ■■

FRILUFTSLIVETS HEDERS- PRIS TIL SPEIDERNE

Norges speiderforbund og Norges KFUK-KFUM-speidere er sammen tildelt Friluftslivets hederspris for 2015, friluftslivets høyeste utmerkelse i Norge. – Speiderbevegelsen er et særlig godt forbilde for det frivillige friluftslivsarbeidet i Norge, heter det blant annet i juryens begrunnelse. Speidersjef May-Britt Roald gleder seg stort over pristildelingen: – Jeg er stolt av at vi speidere har fått en slik anerkjennelse for det vi bidrar med i friluftslivssammenheng. Ikke minst er dette en pris til tusenvis av unge speidere som hver uke er ute på nye friluftslivseventyr, og til alle de frivillige lederne våre! ■■

LILLESAND-SPEIDERNE GJORDE SKJÆRGÅRDEN REN

Hvert år i mer enn ti år har Lillesand speidergruppe i Sørlandet krets gjort en samfunnsinnsats gjennom å plukke søppel i skjærgården, skriver Lillesands-Posten.

– I tillegg er det en fin anledning for speiderne til å øve på båtbruk, fiske og lære om livet i havet, sier leder Tone Falkenhaug. 50 speidere var med på opplegget i år, og gruppa slo leir på Auesøya. De ryddet strender både i Lillesand og Grimstad.

–Speiderne ble både overrasket og opprørt over hvor mye plast som fylles opp i skjærgården. Dette er et enormt problem, ikke bare lokalt, men også globalt i alle verdenshav, sier speiderlederen. ■■

SPEIDERLEDER REDDET SEKSÅRING I FREDRIKSTAD

Gunnar Stromness-Andresen får en stor takk fra seksårige Frida fra Fredrikstad. Da jenta satte en pastill i halsen på sykkelstur med mora si, brukte speiderlederen kunnskapene sine og reddet henne, skriver Aftenposten.

– Ikke en dag uten speidergjerninger! Ut av bilen, til en redd og hoiende mor og et barn som gråter. Hun har satt noe i

halsen og heimlich-grepet ble resolutt vellykket! Viktig å kunne litt førstehjelp! skrev Gunnar på Facebook. Først klarte ikke Fridas mor, Lillian S. Valseth, å finne mannen som hjalp dem, men etter hvert ble han sporet opp. Frida fikk møte redningsmannen, og mora hennes har meldt seg inn i speideren. ■■

NATURVERNPRIS TIL LØTEN-SPEIDERNE

Speiderne har stor kunnskap om naturen, og vet mye om hvordan de skal oppføre seg for å ha fine naturopplevelser, mener Naturvernforbundet i Hedmark. Derfor har 1. Løten speidergruppe fått Natur- og miljøvernprisen for i år, skriver Østlendingen.

– De har også kunnskap om de mer

kompliserte sidene av samspillet mellom natur og mennesker, som forurensing og klima. Løten-speiderne har dessuten ved flere anledninger utfordret politikerne i Løten på klima og miljøvern, sier styremedlem Thomas Cottis i Naturvernforbundet, som overrakte prisen til speiderleder Erland Bæk. ■■

VENTELISTE HOS SJØSPEIDERNE I LANGESUND

1. Langesund sjø i Grenland krets er blant gruppene som har venteliste for å komme inn. For øyeblikket venter 35 – og gruppa har bare 32 medlemmer, skriver Telemarksavisa.

– Slik har det faktisk vært helt siden jeg

begynte som liten, forteller leder Vegard Lunde.

Begrensingen ligger i antall båter og ledere. Hvert år har gruppa kapasitet til å ta inn seks-sju nye speidere. Den yngste på ventelista er faktisk født i 2013! ■■

TEMA

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: HÅVARD DJUPVIK

SPEIDING NÅR FLERE

Tenk om alle du kjenner var speidere! Se for deg at hele klassen din, familien din og alle vennene dine drar på morsomme speiderturer og på speiderleir hver sommer! For noen ganske få er det nesten slik, men de fleste har både venner og familie som driver med andre ting enn speideren. Det er fint at vi har forskjellige hobbyer, men det er morsomt å gjøre ting sammen med venner. Hvis du har noen venner som ikke går i speideren ennå, kan du jo spørre om de har lyst til å begynne. Om de lurte på hva en gjør i speideren, kan du vise dem dette bladet! På de neste sidene finner du mange forslag til ting speidere gjør og som du også kan prøve, både sammen med noen i familien din, og sammen med venner.

HA EN FIN SPEIDERHØST!

AKTIVITETSTIPS

TEKST OG FOTO: A2HYDEANDSEEK, ANNE CATHRINE HYDE

HØYTEK SKATTE

Vinden blåser svakt, solen skinner og himmelen er blå – det er en perfekt dag for geocaching.

Med GPSen i hånden tar jeg turen ut i det deilige sommerværet. Et lite blikk ned på det digitale kompasset og en titt på det digitale kartet sier meg at jeg går riktig veg og at det ikke er så langt igjen. Jeg er på høyteknologisk skattejakt.

SKATT I TREET Når det kommer et pip fra GPSen, vet jeg at jeg bare er ti meter unna posten, eller skatten, og at jeg må begynne å lete etter den. Hintet jeg har hentet fra nettet sier at skatten skal henge i et tre. Jeg begynner å se meg rundt, og stopper når GPS-en viser at jeg er null meter unna.

BYTTER TING Jeg ser ivrig rundt meg, og der: Bare to meter foran meg henger det en boks. Jeg går bort, tar den ned, og åpner den. Inni er det fullt av små leker. Jeg ser en liten ting jeg har lyst på, og bytter den med en jeg har tatt med selv, for jeg tar frem en liten bok som ligger i boksen. Jeg skriver inn kallenavnet mitt og datoen i dag, for jeg pakker boksen sammen, og henger den tilbake der jeg fant den.

En travelbug (reisevenn) fra landsleiren i Stavanger 2013.

Mål:
F-2, F-9,
K-15.

NOLOGISK JAKT

OVER HELE VERDEN Denne aktiviteten kalles Geocaching, og er en internasjonal GPS-lek. Det betyr at det finnes poster med bokser over hele verden. I tillegg til bokser kan det finnes spesielle poster hvor man skal svare på spørsmål i stedet for å finne en boks. Disse kalles Earthcacher. Boksene kan finnes både i by og i skog, og de kan være vanskelige eller lette å finne. I tillegg finnes det bokser i forskjellige størrelser. Noen er små som en fingernegl, andre er store som et lite hus!

TA DET MED VIDERE Inni boksen er det som oftest ting som du kan ta hvis du bytter dem mot noe annet som du selv har tatt med. Av og til inneholder boksen såkalte Geocoins eller Travelbugs (Reisevenner). De er små gjenstander som ønsker å reise fra boks til boks, og de blir veldig glade hvis andre geocachere hjelper dem videre inn i andre bokser.

PÅ PATRULJETUR? Det finnes allerede mange speidergrupper som driver med geocaching og som bruker det i turplanleggingen. Det er gøy å finne boksene, og det kan gjøre som en konkurranse. Kanskje geocaching er noe for den neste patruljeturen? ■■

En åpen geocach. Hvilke spennende ting finner vi, tro?

OK,
*det som kommer
nå virker kanskje
vanskelig, men det er
egentlig ganske lett.
Spør gjerne en rover
om å vise deg hvordan
det virker.*

HVA ER GEOCACHING?

Geocaching er en morsom lek som alle kan drive med. Det kan sammenlignes med orientering, men man finner frem ved hjelp av en GPS (uttales ge-pe-ess) i stedet for vanlig kart og kompass. Man leter etter poster, kalt «cacher». Det uttales kæsjer på norsk. Postene er plassert ut over store deler av verden. Informasjon om alle cachene ligger på nettstedet geocaching.com.

HVA TRENGER JEG?

For å drive med geocaching trenger du en GPS eller en smarttelefon som har GPS. Du trenger også en blyant eller penn til å skrive i loggboka når du finner cachen. Dessuten er det lurt og morsomt å ta med noen små ting du kan legge igjen som skatter som andre kan finne!

HVORDAN FINNER JEG EN CACH?

Du søker fram cachen i databasen, enten hjemme, eller ved hjelp av en geocacher-app på smarttelefonen. Så legger du inn koordinatene til cachen i GPSen, og går vi vei for å finne cachen.

HVA ER KOORDINATER?

Koordinater er en slags adresse av tall eller tall og bokstaver, nesten som adressen til huset du bor i. Hver adresse gjør det mulig å finne fram helt nøyaktig til et hvilket som helst sted på jordkloden ved hjelp av en GPS. Det finnes for eksempel en cache på Norges høyeste fjell, Galdhøpiggen! Kilde: gcinfo.no

VIL DU VITE MER?

Se Geocaching.com.

LANDSLEIREN NORD 2017

TEKST OG FOTO: ALEXANDER VESTRUM

Hør Bodø-roverne
fortelle hva du har
i vente under
landsleiren i byen!

NORD

Speiderlandsleir i Bodø 2017

www.nord2017.no

BODØ-SPEIDERNE GLEDER SEG

Nå er det mindre enn to år til speiderne i Bodø får besøk av speidere fra Norge og hele verden. For noen blir det første gang de opplever en så stor leir.

Når Speideren er på besøk i Bodø, blir vi vist leirområdet på Rønvikjordene, ikke langt unna Bodø sentrum. Foreløpig er det lite som minner om en leir, bortsett fra grønne, flotte jorder. Vi får også bli med 1. Bodøs tropp på kanotur til Vatnvatnet, nordøst i Bodø kommune. Dette er et av områdene som kan være aktuelt for haik under landsleiren.

GLEDER SEG Men hva venter speiderne seg av landsleiren Nord i 2017?

– Det blir morsomt, sier Tiril. Hva landsleir innebærer, er hun ikke sikker på.

– Det vet jeg egentlig ikke, for jeg har aldri vært med på en. Det vet imidlertid troppsvenninnen Inga.

– Jeg var med på den i Stavanger, og da kom det mange folk fra mange forskjellige land, og vi gjorde forskjellige aktiviteter. Så var det en konsert. Vi var rundt med vennene våre, og fikk nye venner – og byttet skjerf og litt sånt. ■■

Tiril (til venstre) og Inga gleder seg til det skal være landsleir i hjembyen.

**MARTINE
ÅTLAND
BERTTSSEN:**

– Etter Japan er all
kjølig temperatur
fantastisk!

**JULIE
ELEEN ASK:**

– I Bodø er det
midnattssol som sikkert
er helt fantastisk å se på.
Det er nesten dag hele
døgnet, det blir gøy!

**ELIDA
ØYJORD:**

– Jeg gleder meg
skikkelig til leiren i Bodø,
selv om jeg er KM-speider.
Skal prøve å få med meg
alle speiderne fra
Etne. Jeg vil ha
leirfres!

**KRISTIN
LYSEBO:**

– Det blir fett fordi
det er i Bodø, og
det blir fullt av
speidere!

FRA JAPAN TIL BODØ

Norske deltakere på Jamboreen i Japan byttet bort sovemaskemerker og inviterte utenlandske venner til å komme til Bodø i 2017. De ble fristet av tanken på midnattssol og speiding døgnet rundt i eksotisk norsk natur.

Forbereder
de seg på en
solfør mørkelse?
Nei – på
midnattssola! Foto:
Anders Myhr
Nielsen

**SOFIE AVERY
FRA BELGIA:**

– Jeg er speiderleder fra
sjøspeiderne de Boekaniers. I sommer
dro jeg til Jamboreen i Japan der jeg
opplevde mye nytt, lærte om andre kulturer,
trostretninger og tankemåter. Jeg hørte om
sjansen til å oppleve alt dette igjen på leiren
i Bodø i 2017. Speiding i midnattssol er en
fantastisk mulighet for meg og vennene
mine som aldri har opplevd dette.
Jeg gleder meg til å utforske den
vakre norske naturen og
menneskene.

Belgiere og
amerikanere
som er klare for
midnattssol og
speiding hele døgnet.
Foto: Øyvind
Pedersen

AKTIVITETSTIPS

TEKST OG FOTO: KRISTIN JUEL BERGFLØD

TIPS:

Be patruljemedlemmene dine om å ta med seg gamle speiderblader, klistremerker og saks, og bruk et patruljemøte på å lage en fin patruljebok

LAG EN PATRULJEBOK

I hvert nummer av Speideren finner du tips og triks som det kan være gøy å prøve ut. Enten alene, eller sammen med patruljen din. Det kan fort ta mye plass om du skal spare på alle speiderbladene. Så hvorfor ikke klippe ut tips og triks og lage din egen patruljebok?

DU TRENGER:

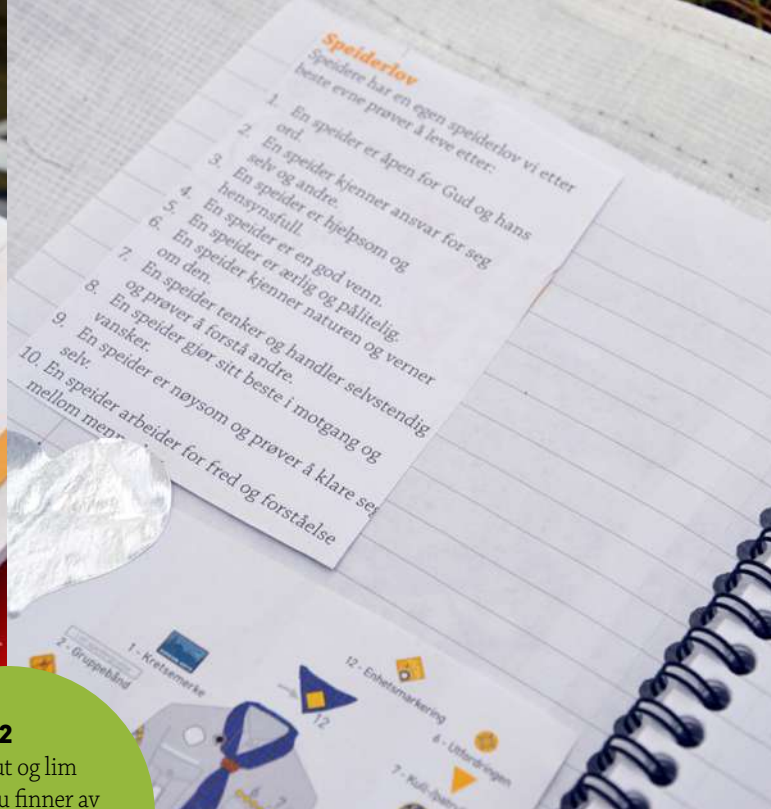
- › Speiderblader
- › Saks
- › Lim/teip
- › Tusj/penn
- › Pynt av eget ønske
- › En kladdebok, helst med spiralrygg

SLIK GJØR DU:

1

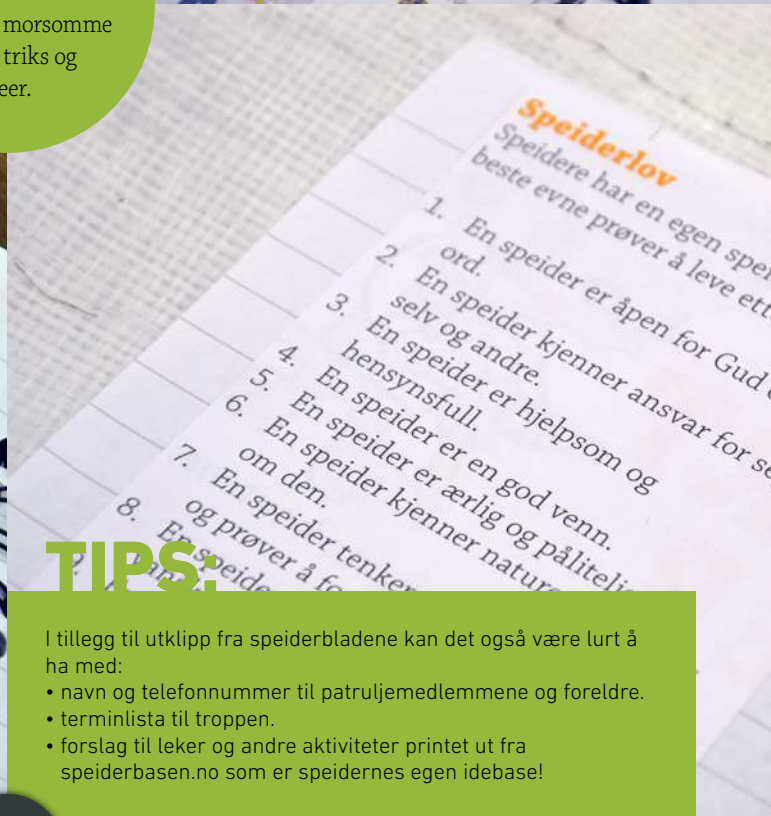
Lag en fin forside som forteller hvilken patrulje dere er.

2

Klipp ut og lim inn det du finner av nyttige og morsomme tips og triks og ideer.

TIPS:

I tillegg til utklipp fra speiderbladene kan det også være lurt å ha med:

- navn og telefonnummer til patruljemedlemmene og foreldre.
- terminlista til troppen.
- forslag til leker og andre aktiviteter printet ut fra speiderbasen.no som er speidernes egen idebase!

Mål:
K-5

LAG HUSKESPILL:

Lag et eget memory-spill ved å lage en luke som kan åpnes over navnene på fuglene.

AKTIVITETSTIPS

TEKST OG FOTO: CF SALICATH

Bildene er tatt under NM i rumpeldunk i 2015. Thomas Numme fra «Senkveld» ble utfordret til å delta av TV2-kollega Harald Rønneberg.

RUMPELDUNK, SA DU?!

Du har sikkert hørt om trollmannssporten rumpeldunk, der hele laget flyr høyt til værs på jakt etter mål og, ikke minst, den gullskinnende snoppen. Men kan dette være noe for speidere?

Rumpeldunk er best kjent fra bøkene og filmene om Harry Potter. I trollmannsverdenen spilles rumpeldunk på flyvende sopelimer og med magiske baller, men det har ikke stoppet oss gomper (ikke-magiske mennesker) fra å spille den. Studenter i USA har tatt sporten ned på landjorden og laget et kjempemorsomt ballspill.

Spillerne sitter på en sopelime, som regel laget av et enkelt plastrør på 70 cm. De må alltid ha én hånd på sopelimen sin. I tillegg trenger man to sett å tre ringer på stenger (se bilde øverst på neste side), som er målene til hvert lag. Disse kan man lage av rockeringer på en stang som settes ned i bakken. Lagene skal være blandede, med jenter og gutter på hvert lag. Man kan bruke en vanlig fotballbane, eller en ballbinge.

Sporten kan virke ganske vill og kaotisk, for mye skjer på en

gang, og det gjør det ekstra gøy å være med. I tillegg er det en kontaktsport, altså er det tillatt å takle hverandre, men vær snill, ikke skad motspillerne dine! Etter kampen er alle venner, og istedenfor håndtrykket man gir hverandre i fotball, gir man hver av motspillerne en klem for å takke for kampen. Reglene i rumpeldunk er ganske kompliserte, men man kan komme langt med denne forenklete versjonen fra Norges

Rumpeldunkforbund:

1. Hvert lag har tre jagere (chasers), en keeper, to knakkere (beaters) og en speider (seeker), alle på sopelime. Lagene starter på rekke, knestående med limene liggende på bakken. Ballene ligger på linje midt på banen. Spillet starter når dommeren roper «brooms up», og alle løper mot ballene. Jagerne skal score mål med sluffen (quaffle) gjennom de tre

Mål: K-1,
V-1, V3

ringene i enden av banen, og keeperen kan prøve å hindre dem i det. Hvert mål gir ti poeng. Jagerne kan takle hverandre, men bare med en arm – den andre må jo brukes til å holde sopolimen. De er også konstant utsatt for faren for å bli truffet av en klabb (bludger) fra en av knakkerne.

2. Det er tre klubber på banen, og blir man truffet av en av dem (før den treffer bakken, riktignok) har man "falt av limen". Da tar det naturligvis tid å komme seg på igjen, nærmere bestemt så lang tid som man bruker på å løpe tilbake til egne målringer og ta på en av dem. Det samme skjer forøvrig hvis man på annet vis skulle "falle av", det vil si ikke ha limen mellom beina lenger. Dersom en knakker griper/»tar pol på» en klabb blir ingen av spillerne slått ut av spillet. Knakkere kan også takle andre knakkere, selv om det ikke er like vanlig som jagertaklinger.

HVA MED Å BEGYNNE MED RUMPELDUNK I GRUPPA?

Sporten er perfekt til neste års sommerleir, ikke sant? Er dere ekstra ivrige, kan dere lage egne drakter til lagene mens det er vinter, og dere venter på neste rumpeldunk-sesong.

Hele den norske regelboka kan leses her: <http://org.ntnu.no/rumpeldunk/wp/wp-content/media/Norsk-sammendrag-av-rumpeldunkregler.pdf>

3. Oppi alt dette er det en gullsnopp (golden snitch). Snoppen kommer løpende på banen etter at spillet har gått i 17 minutter, og da må de to speiderne være klare når de får lov til å løpe på banen et minutt senere (18. spilleminutt). Snoppen spilles av en nøytral spiller med en hale (ofte tennisball i en sokk), og det er denne speiderne skal klare å få tak i. Når dette skjer, avsluttes kampen, og speideren som tok halen får 30 poeng til laget sitt. Snoppen har lov til å bruke "alle" virkemidler (innenfor rimelighetens grenser, det er for eksempel lov å takle speidere, men ikke skade dem) for å stoppe dem.

Laget med flest poeng vinner, naturligvis. Uavgjort blir det aldri, ved poenglikhet blir det ekstraomgang, og om nødvendig sudden death. ■■

#MITT TRE

TEKST: RIE SKOGSTAD. FOTO: RIE SKOGSTAD OG CALLE HÅGG

BOR I HUS I TRÆERNE

Å klatre i trær er gøy! Mange speidere har gjort det i år, og har lagt ut bilder av det på #mittre. Men tenk hvis du skulle bo i trærne! Det gjør barna i Vest-Papua. De har hjemmet sitt 10-15 meter over bakken, og høster maten i regnskogen.

Har du noen gang bygget en trehytte? Korowai-folket i Vest-Papua på øya Ny-Guinea er virkelig mestere i å bygge hus i trær. Husene bygges mellom 10 til 15 meter over bakken uten en eneste spiker, og er store nok til hele familien.

Å bo høyt oppe i tretoppene beskytter familiene mot farlige dyr på bakken og hindrer at irriterende insekter kommer seg inn i huset. Byggematerialene henter de fra regnskogen som er rundt dem.

BARNA HJELPER TIL

I Vest-Papua er omtrent 80 prosent av landskapet dekket av tropisk regnskog. Store og små familier bor sammen i landsbyer som er omgitt av skog, der de finner alt fra byggematerialer til maten som serveres til hverdag og til fest.

Regnskogfondet var i sommer på besøk i Vest-Papua og snakket med barna i landsbyen Siakwa om hvordan de lever. Lukas (12), Nelson (7), Gerry (11), Rensi (5) og Josef (10) forteller at de hjelper familien sin og henter mat som de dyrker i åssidene rundt landsbyen.

– Vi hjelper ofte foreldrene våre med å luke i hagen og bærer maten hjem, sier Josef. Guttene forteller at de henter all slags frukt i skogen. Men Lukas (12 år) røper at han synes det er mye morsommere å gå på jakt med faren og storebroren sin. Når de skal på jakt tar de med seg hundene, pil og bue og gjemmer seg i trærne for at grisene som lever i skogen ikke skal kunne lukte dem.

– Jeg hadde egen pil og bue, men den er borte. Hvis vi ser en hjort, bruker jeg en lommelykt for å hypnotisere den, slik at den står helt stille, forteller Lukas mens han lager sirkelbevegelser med armen.

EN USIKKER FREMTID

I flere områder på Vest-Papua, har menneskene som bor i skogen laget regler for hvordan skogen skal brukes. De deler inn skogen i ulike soner – avhengig av hvor gamle trærne er. Dette sikrer at den nye skogen får stå i fred og ikke bli ødelagt.

De eldste i landsbyen lærer barna hvordan man best kan bruke det som skogen gir og hvorfor det er viktig å beskytte den.

Verdens regnskoger er dessverre under et voldsomt press. Store tømmer-, gruve og oljeselskaper tar over skogen for å tjene penger på ressursene som den gir. Hvert minutt forsvinner store regnskogsområder – for alltid. Bare siden andre verdenskrig har halvparten av verdens regnskog blitt ødelagt, og fortsatt hugges regnskogen ned i høyt tempo. Dette er dramatisk for alle menneskene i verden fordi regnskogene er som et skattkammer der vi finner over halvparten av klodens plante- og dyrearter. Mange medisiner har blitt utviklet fra kjemikalier funnet i planter fra regnskogen, og det finnes sannsynligvis mange planter der som vi ennå ikke har oppdaget.

For de 260 millioner menneskene som bor i regnskogen og lever av ressursene der er konsekvensene enda mer dramatiske: De mister hjemmet sitt. ■■

TV-AKSJONEN

- Årets TV-aksjon 18 oktober er til inntekt for Regnskogfondets arbeid i Peru, Brasil, DR Kongo og Ny-Guinea.
- Pengene skal bidra til å redde et område større enn Norge og Danmark til sammen.
- Hvis du vil gå med bøsse, kan du melde deg på blimed.no.
- Hva med å klatre i et tre for regnskogen og gi en sum til aksjonen – og så utfordre venner til å gjøre det samme? Bruk #nrktvaksjonen og #mittre.
- Hvis du har andre ideer, som å tilby treklatring eller hyttebygging til inntekt for regnskogen, ta kontakt med blimed.no.

FOTO: THOMAS MARENT

Lukas, Nelson, Gerry, Rensi og Josef. Foto Rie Skogstad

Husene til Korowai-folket bygges på påler 10 til 15 meter over bakken. Husenes plassering beskytter familiene mot insekter, farlige dyr og onde ånder. Foto Calle Hägg

REGNSKOGEN

- Dyr som orangutang og Sumatra-tigern er truet av utryddelse fordi skogen hugges ned.
- Kaffe, kakao, vanilje, ingefær og bananer er noen av mange matvarer fra regnskogen.
- Medisiner som behandler bl.a. kreft, malaria, hjertesykdommer og tuberkulose er utviklet fra kjemikalier fra planter i regnskogen.

PÅ TELTTUR I TRÆRNE

Drøbak Speidergruppe har gått til innkjøp av et tretelt, og testet det for første gang på en tur ved Vansjø, sammen med Vestby speidergruppe i pinsen.

Terese Hagen, som er 18 år og rover i Drøbak speidergruppe, var med og arrangerte turen for speidere og rovere fra de to gruppene.

– Da vi kom til leirplassen fant vi fort et egnet sted å spenne opp teltet mellom tre trær. Siden det skal festes med tre jekkestropper som er ganske fleksible, var det enkelt å spenne det opp, forteller hun.

– Hadde vi bare gjort det helt riktig første gangen, tror jeg vi hadde klart det på under en halv time, ler Terese.

– Først ble det litt skjevt fordi stroppene ikke ble satt på helt riktig, så vi måtte ta det ned igjen og prøve på nytt.

LEARNING BY DOING Treteltet, som består av duk nederst og myggnett øverst, er best egnet for tre personer.

– Det regnet første dagen, og jeg oppdaget at det hadde begynt å lekke litt vann inn i teltet. Heldigvis skjedde det på dagtid, så vi fikk tømt teltet for vann, og det tørket før vi skulle krype i soveposene for natten. Vi hadde visst ikke satt på duken skikkelig, men vi lærte litt av det også, og det er aldri feil!

De prøvde seg frem, og fant ut at det ikke var ideelt å ligge bare to i tre-teltet. Det gynget litt vel mye, og det ble litt skjevt og rart. De følte at de ikke kunne ligge helt i ro og slappe av.

– Men når vi lå tre stykker der, fikk vi en god hengekøyefølelse, og det gynget bare litt. Det kjennes også som når flere ligger på en trampoline. Når én beveger seg, så spretter de andre litt opp.

Liggeunderlag var nødvendig som isolasjon, fordi det var kaldt i

lufta. Det ville blitt for kaldt å sove rett på duken.

BAGASJE ER UPRAKTISK Treteltet har en ganske liten åpning, og speiderne erfarte at det er upraktisk og litt kronglete å få stor bagasje opp og inn i teltet. Derfor ble mesteparten av bagasjen oppbevart i huku på bakken. Det går an å bestille stige til teltet, men det hadde de glemt, så de måtte klare seg uten. Selv om teltet var festet ganske høyt, så var det ikke vanskelig å komme opp. Når en først hadde fått tatt tak, var det enkelt å dra seg opp og inn.

EKSKLUSIVT FOR ROVERNE Det var bare roverne som fikk overnatte i tre-teltet denne gangen. Og de følte seg litt spesielle, da de fikk veldig mye oppmerksomhet av speiderne på bakken, som gjerne ville komme opp og se hvordan de hadde det, høyt der oppe i lufta. Terese ler:

– Det var ganske kult å sitte der oppe og titte ned på speiderne, og veldig koselig å sitte der og spille kort og se utover vannet, forteller hun.

– Vi fikk et helt annet overblikk enn vi er vant til, og vi så mye lengre utover, siden vi satt så høyt. Gruppene overnattet ute i to netter på denne turen, og siden de har bare ett tre-telt, byttet de på slik at alle roverne fikk prøve å sove der.

– Kanskje kommer vi til å skaffe oss flere tre-telt, men vi vil se an hvor mye dette ene blir brukt først, oppsummerer Terese. ■■

VI SPIONERER PÅ ROVERNE

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: MORTEN ØDEGAARD

SOMMER ER ISTID FOR ROVERE!

I sommer har det vært brekurs for rovere og ledere på Nigardsbreen. Det ble en uke med både sommer og vinter, sol og snøvær, der deltakerne ruslet, krøp og klatret både mellom og gjennom tårn av is og snø. De lærte sikring og veivalg og redning fra bresprekker, og fikk prøve isklatring. Her er roverne Ina Storteig og Ingrid Strømstad på tvers av en isrygg. ■■

Lurer du på hvordan det er å være rover? Roverne gjør mye forskjellig og kult, bare se her. Gled deg til å bli rover!

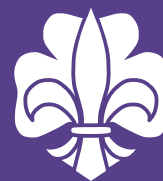

SPEIDER-SPORT

TURTILBUD

Kr 2049

Kjøper du Bamse liggeunderlag, Kort vinterpose og Speidersekk samlet sparer du nå kr 298. Veiledende pris for hele pakken er kr 3099. Tilbudet gjelder til 30. november 2015 eller så lenge lageret rekker. **GRATIS FRAKT!**

**speider-
sport**

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK!

www.speider-sport.no

MAMMUT BAMSE EXTREME
BAMSE LIGGEUNDERLAG

Nyhet!

Kr 349 Veit. kr 698

Tykt skumunderlag som tåler tøft bruk hele året. Meget solid, trekker ikke vann og har lang levetid. God friksjon mot snø, teltduk og sovepose hindrer at du sklir av underlaget i løpet av natten. Veier kun 650 gram.

MAMMUT KOMPAKT WINTER 165
KORT VINTERPOSE

Nyhet!

Kr 1499 Veit. kr 2000

GRATIS FRAKT!

Superfin syntetisk sovepose for barn/ungdom opptil 165 cm. Deilig mykt innerstoff, ekstremt komprimerbar, vannavvisende og svært robust! Komforttemperatur ned til -9 grader. Kan vaskes på 60 grader. Veier 1750 gram.

ALLTID BEREDT
SPEIDERSEKK

Bestselger!

Kr 499

Sekk tilpasset speidere fra elleve år og oppover. Rygglenge på kun 52 cm og volum på 45 liter. Gode justeringsmuligheter gjør at sekken også kan brukes av høyere barn. Utmerket til overnattingsturer!

TEMA:

SPEIDING NÅR FLERE!

Speideren er gøy, og i speideren gjør vi mange kule og tøffe ting! Men husker vi å fortelle om det til andre? For de fleste som ikke har vært speidere selv, kan speiding oppleves som noe mystisk, men det er det jo ikke.

Tenk tilbake på et bra speidermøte eller en skikkelig fin speidertur du har vært på. Hva gjorde dere? Var det morsomt? Spennende? Kult?

Det tok sikkert ikke lang tid å komme på noe! Men har du fortalt vennene dine om det?

Svarer du ja – så bra! Men hva om du svarte nei? Husket du bare ikke å fortelle det? Det er alltid gøy å dele en god opplevelse med andre, og kanskje du til og med inspirerer noen av vennene dine til å gjøre det samme!

Her kommer en «oppskrift» på hvordan vi kan nå flere, og kanskje bli flere, ved å fortelle dem vi kjenner om hva vi gjør i speideren:

PEFFENS HJØRNE – forkortet pH – gir deg svar på mye av det du lurar på som peff. Forkortelsen pH er hentet fra kjemi, og brukes vanligvis i forbindelse med målingen av surhetsgraden i vann og lignende. I Peffens hjørne skal vi måle ikke surhets-, men sunnhetsgraden i patroljen. Her får du råd og tips som gjør livet i patroljen enda bedre! Send gjerne spørsmål og forslag til ting du vil lese om i Peffens hjørne til: ks@speiding.no

1. Finn på noe utfordrende og gøy som du aldri har gjort før (gjørne noe du vet at vennene dine som ikke er speidere heller ikke har gjort). Hva det blir er helt opp til patroljen å bestemme. Her er noen forslag: gå en lommelykttur i skogen i mørket, overnatt ute i en hengekøye eller i en snøhule, bygg en katapult, rappeller ned en vegg, eller noe annet utfordrende og spennende.
2. Gjør det sammen med patroljen din eller andre speidervenner (kanskje hele troppen kan gjøre det). Er dere flere, blir det lettere å planlegge og forberede seg, og det blir enda morsommere.
3. Dokumenter gjerne underveis med bilder eller video, men legg vekk telefonene når dere har tatt bilder eller film, og ha det gøy sammen uten å tenke på dem! Når dere kommer hjem igjen, kan dere legge ut bilder på Instagram eller dele filmsnutter med venner på Snapchat. Husk nettvett!

På et speidermøte seinere kan dere også skrive og sette inn bilder fra det dere gjorde i en patroljebok. Det er veldig gøy å ta fram boka seinere og se på alt dere har gjort sammen i patroljen! Vær kreative – la alle bidra med korte beskrivelser, tegninger, bilder og annet som kan gjøre at fortellingen blir både morsommere å lage og å lese. Overdriv gjerne, og bruk det som kalles «kunstnerisk frihet» – det er ofte det morsomste i en fortelling. Hvis dere mener at myggene var så store som måker, eller at kaka dere lagde på bål var flat som en pannekake, er det ingen som kan si noe på det – det er deres fortelling!

4. Fortell andre om hva dere har gjort, bildene eller videoen har de kanskje allerede sett! Kanskje får noen av dem også lyst til å begynne i speideren, og de skjønner i alle fall litt mer av hva det er å være speider.

I «Tipsbok for patroljen» på side 10-11 kan du få ideer til å lage en bok hvor patroljen også kan samle på ideer og forslag fra alle i patroljen til kule ting dere kan gjøre sammen!

HELLE
SPEIDERKNIV
Bestselger!
Kr 219

Moderne kjønnsnøytral speiderkniv i rustfritt stål med god fingerbeskyttelse, bjørkeskaft og lærslire. Skikkelig norskprodusert kvalitetskniv fra Helle som er utviklet i samarbeid med speidere i Norges speiderforbund.

BLÅ
TURBUKSE TIL BARN
Bestselger!
Kr 499 (veit. kr 599)

Vår egen turbukse i bomull som passer like godt på fjelltur som til speiderskjorta. Stramming i livet, glidelås-lufting i sidene, lomme på hvert lår, innvendig lomme til mobil, glidelås-åpning ved ankel og stramming med knapp rundt ankel. Buksa er laget i 100 % økologisk og Fairtrade-merket bomull. Kolleksjonen BLÅ er Norges speiderforbunds offisielle profilplagg.

LUNDHAGS AUTHENTIC JR
TURBUKSE TIL BARN

Nyhet!
Kr 749

Authentic JR er en høykvalitets turbukse fra svenske Lundhags med borrelås-stramming i livet slik at buksen kan justeres når barnet vokser, stretch på formsydd knær og over rumpe, håndlommer og store lår-lommer med klaff. Buksa er laget av 65 % resirkulert polyester og 35 % økologisk bomull. Fluorkarbon-fri impregnering. Veier kun 294 gram.

**speider-
sport**

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK!
www.speider-sport.no

AKTIVITETSTIPS

TEKST: CHRISTINA EIDE • FOTO/ILLUSTRASJON: ADOBE STOCK/IVER GJENDEM

SE PÅ STJERNENE

Når det blir mørkt om kveldene, er det gøy å ta en tur ut for å se på noe som er millioner av kilometer unna oss, nemlig stjernene!

STJERNEHIMMELEN

I tiden mellom september og april er det så mørkt om kvelden at stjernene er synlige fra store deler av Norge. Mange av dem ser vi bare i vinterhalvåret her nord på jordkloden. Det er fordi Jorda går i bane rundt sola og samtidig roterer rundt sin egen akse. For eksempel er stjernebildet Orion nesten ikke synlig på sommeren, mens stjernebildet Herkules ikke går an å se i vinterhalvåret.

KRIGEREN ORION

Orion er et av de mest kjente stjernebildene på himmelen, og Orions belte har vært et kjennemerke for mange. Stjernene var viktige for menneskene som levde for lenge siden fordi de viste vei ute på sjøen om natten. Fra Hellas er det mange historier som er mer enn to tusen år gamle om hvorfor stjernene står akkurat slik de gjør, og om hvilke «bilder» de danner, sånn som Orion.

En av historiene forteller at Orion var en stor og sterk kriger. Like ved der han bodde var det syv jenter som holdt til ved et vann. Orion ble forelsket i jentene, og kikket på dem i smug. Da jentene oppdaget Orion, ble de reddet og løp av gårde. Orion fulgte etter jentene, han ville ikke miste dem av syne. Jentene ble reddet da Orion fulgte etter dem, og løp opp på en stor stein. Her ba de guden Zevs om hjelp til å komme seg vekk fra Orion.

Zevs hørte bønnene til jentene, og gjorde slik at steinen de sto på ble større og større og høyere, helt til den rakk opp til himmelen. Så klatret de syv jentene opp på himmelen, og ble stående tett sammen. De danner stjernebildet Pleiadene, som også kalles Syvstjernen.

Fra bakken måtte Orion nå beundre dem på avstand helt til han døde. Da plasserte Zevs han på himmelen slik at han ikke fikk se på dem lenger. Det var straffen for at han hadde skremt dem.

Rundt Orion på himmelen finner vi også stjernebildet Sirius, som skal ha vært Orions hund, og stjernebildet Skorpionen, som en annen legende sier drepte Orion.

DRONNING KASSIOPEIA

Kassiopeia var dronning, og gift med kong Kefevs av Etiopia, forteller gamle greske sagn. De hadde datteren Andromeda.

Saturn

Store Bjørn

Løven

Krepsen

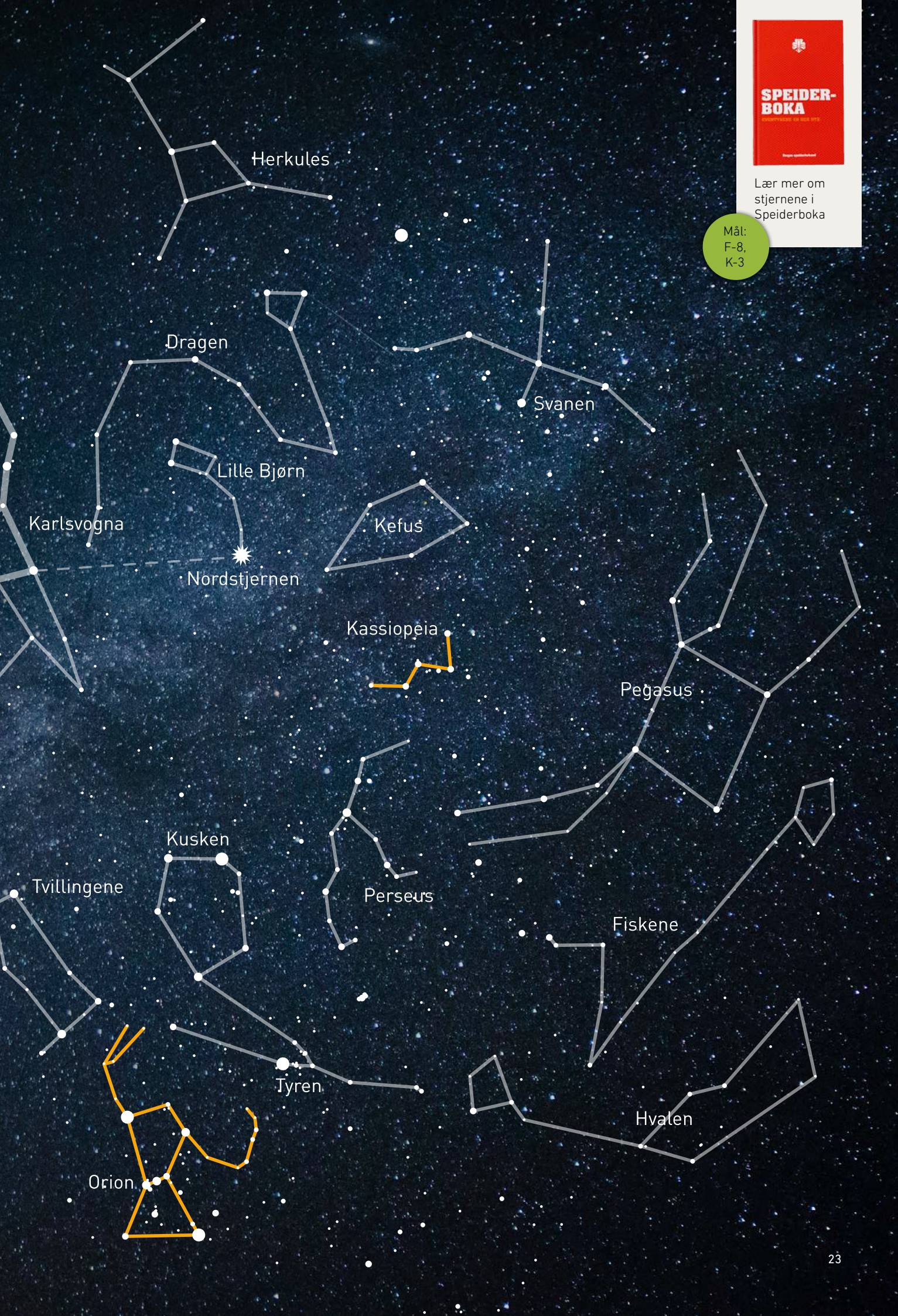
Kassiopeia var veldig vakker, og skrøt av sin egen skjønnhet hele tiden. Dette likte ikke havguden Poseidon. Han sendte derfor et sjømonster inn i landet, og plaget innbyggerne, helt til kongen lot datteren Andromeda bli bundet fast til en klippe som offer for uhyret. Heldigvis ble hun befridd av helten Perseus, som hun giftet seg med.

Både Andromeda, Perseus og Kassiopeia ble til slutt sendt opp på himmelen, hvor de ble til stjernebilder. Kassiopeia er snudd opp ned, som en straff for at hun skrøt av hvor vakker hun var. ■■

Lær mer om
stjernene i
Speiderboka

Mål:
F-8,
K-3

DET VAR EN GANG ...

TEKST: CARSTEN HENRIK PIHL/KIRVIL KAASA • FOTO: PETTER STENSTADVOLD/1. SKJOLD OG VANVIKAN SPEIDERGRUPPE • KILDE: SPEIDERMUSEET

LANDSLEIREN PÅ NOTODDEN I 1985:

DA FLOMMEN KOM

Da teltene stod med vann opp til bardunfestene var det på tide å flytte 11 000 speidere. Det ble den største evakueringen i Norge i fredstid.

Kano var et naturlig fremkomstmiddel på leiområdet, og vi kom på VGs forside!

I 1985 var det landsleir på Notodden i Telemark. 17 300 speidere hadde samlet seg på jordene ved siden av flyplassen rett nord for Notodden. Leiren huskes best for én ting: Flommen.

VANNET STEG Midt gjennom leiområdet gikk elven Heddøla, som har mange sideelver oppover dalen nord for Notodden, og dette fikk store følger for leiren. Leiren startet med opphold, men mandag 5. august regnet det. Det gjorde det også natt til tirsdag. Da gikk Heddøla over sine bredder og oversvømmet leiområdet. Elva steg med 1,5 meter på bare noen få timer på grunn av regnværet. Store deler av leiområdet ble utover formiddagen 6. august liggende under vann, eller sto i fare for å bli oversvømt. Dobøttene truet med å flyte ut av latrineltene.

EVAKUER! Dermed var det bare en løsning: Å sende speiderne ut av leiren. Seks av ti underleirer fikk beskjed om å evakuere. Rundt 11 000 speidere ble i løpet av noen timer sendt ut av leiområdet. Det gjorde det litt lettere at en god del av speiderne skulle på haik denne dagen, og allerede hadde pakket utstyr for å gå på tur. Speiderne tilbrakte natten på gulvet i klasserom på skoler, i grendehus eller i militærleire. Lokalbefolkningen stilte også opp, i Aftenposten ble det fortalt om at ca. 4 000 speidere fikk brødsiver og saft på en lokal gård. Allerede dagen etter kunne de returnere til leiren og leiropplevelser i sol.

STERKE MINNER Minnene fra Notodden sitter i blant dem som var på leiren: Få dager etter at leiren var slutt var det skolestart etter sommerferien, og mange speidere hadde en spennende historie å fortelle:

DET VAR EN GANG ...

I denne spalten forteller vi sanne eventyr, altså speidereventyr som skjedde for mange år siden – kanskje 10, 20 eller 100 år!

Verdens største olabilløp på flystripa i Notodden. Verdensrekordforsøk, planlagt på to dager (og to netter). Bare speidere gjør slikt!

– Vi ble EVAKUERT, det ga kred i skolegården langt utover høsten. Etter en natt i grendehus fortsatte vi en fantastisk leir, kommenterte landleirsjef for Stavanger 2013, Ingrid Nordbø, til Speidermuseet. Noen få grupper avbrøt leiren og reiste hjem. Da politiker Knut Arild Hareide i et intervju med Se og Hør i sommer ble spurt om hva som var hans verste sommerminne, svarte han at det verste minnet hans var fra landsleiren på Notodden:

– Min tropp måtte evakuere, og valgte å dra rett hjem! Etterpå skjønte vi at de andre hadde kommet tilbake og hatt en kjempebra leir.

Foreldrene trenger ikke være engstelige! Fra forsiden av Aftenposten onsdag 7. august 1985.

ALLTID BEREDT

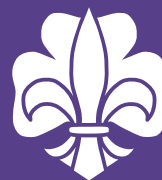
– Det som først og fremst vil bli husket, er flommen som satte store deler av leiområdet under vann, uten at dette tok knekken på humøret til speiderne. Leirdeltakerne har bevist for alle at speidere alltid er beredt, både i motgang og vansker, sa leirsjef Hans Kristian Engum til Aftenposten 9. august 1985. Aftenposten var en av mange aviser som dekket oversvømmelsen – pressesenteret fikk besøk av rundt 80 journalister som skulle rapportere derfra. ■■

ALLTID BEREDT
DRIKKEFLASKE

Nyhet!
Kr 139

Praktisk 6 dl drikkeflaske med verdenskart, speiderhilsen, navnefelt og måleskala for både centimeter og deciliter. Veier 130 gram. Selvfølgelig BPA-fri!

**speider-
sport**

VÅR EGEN SPORTSBUTIKK!
www.speider-sport.no

WILDO
ENKEL TURMATBOKS

Nyhet!
Kr 159

Kompakt turmatboks med skikkelig stålbestikk! Leveres med både stor og liten brettebrett. Bunn og lokk brukes som skåler. Tilgjengelig i flere farger.

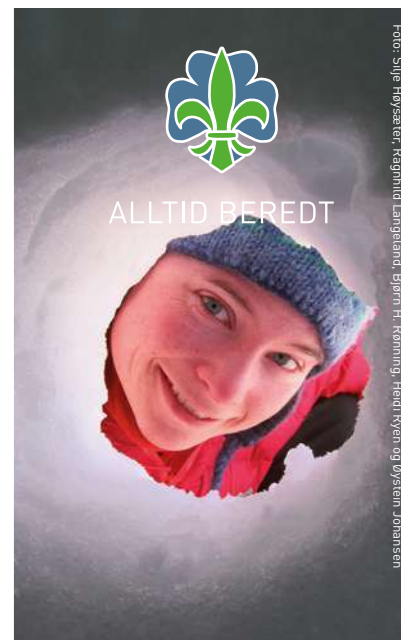

Foto: Silje Høyseier, Ragnhild Langeland, Bjørn H. Rønning, Heidi Ryan og Øystein Johansen

Ta med speidere eller ledere til fjells!

Solstølen ligger i flott fjellterreng ved foten av Hallingskarvet.
Se booking.speiding.no

Sommer eller høst i Østfolds skjærgård?

Hva med en gruppetur eller lederhelg til Tredalen i sommer eller høst? Se booking.speiding.no

NILS M. APELAND (46), er kommunikasjonsrådgiver i *Bedre Kommunikasjon*, assosiert partner i First House og lærer ved Markedshøyskolen.

1. God kommunikasjon er toveis. Det er når et budskap har blitt kommunisert av en avsender og oppfattet, forstått og akseptert av en mottaker. Mange ledere tror at kommunikasjon har skjedd når de har sagt noe. Det er ikke så enkelt. Du må derfor spørre og se om den du snakker med, har fått med seg det du har på hjertet. Det er derfor viktig å bruke ørene, ikke bare munnen for å oppnå god kommunikasjon.
2. Jeg tror speiderne må være flinkere til å fornye seg, samtidig som man beholder speideridealene. Jeg var speider på 80-tallet, og jeg ser at speiderne driver med mange av de samme aktivitetene i dag. Jeg tror også at et aktivt friluftsliv bør være bærebjelken, og at det bør være mange turer.

EKSPERTEN OG SPEIDEREN

1. Hva er god kommunikasjon? 2. Hvordan skal speiding nå flere?

TEKST: ALEXANDER VESTRUM • FOTO: FRIDA MARIE GRANDE OG ANDERS MYHR NIELSEN

ERIK STEINSBU WASBERG (17), speider 1. Røa speider-gruppe (Oslospeiderne) og Si/D-kommentator i *Aftenposten*.

1. Det er god kommunikasjon når vi forstår hverandre. Det gjør vi best når vi tilpasser språket til dem vi kommuniserer med og tar med det som er relevant.
2. Jeg tror det er viktig å vise Norge hva speiding egentlig er. Noen sitter dessverre med et feilaktig inntrykk av hva vi driver med, og vil kanskje bli imponert og overrasket når de forstår hvor gøy, lærerikt og sosialt speidern er. For å få til det, er det viktig å være synlig i mediebildet og markere oss – vi har mye å vise frem!

SPEIDEREN FOR 50 & 25 ÅR SIDEN

TEKST: ALEXANDER VESTRUM

Speideren # 5-6, 1965:
FRA SPEIDERSJEFEN BERNHARD MÜLLER.

«Alle speidere burde synge. Vi kan ikke være så fine på det at vi krever sangstemme. De sangene du lærer som gutt klistrer seg godt fast i hjernen, meget bedre enn alt du lærer siden. Gå inn for å lære flest mulig av de kjente speidersangene – og andre sanger – utenat.»

Speideren # 3, 1990:
FRA LESERNE - EN PATRULJE I MOSS.

Hællæ!! Vi er en kjekk, liten patrulje på 8 jenter som har vært så smarte at vi har skrevet inn til Speideren. Grunnen til at vi skriver er at vi er interessert i kjekke speidergutter. Det hadde vært megabombdillakult om det var noen der ute i vårt langstrakte land som hadde til å skrive til OSS!

PREMIEQUIZ

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: IVER GJENDEM

Finn riktige svar på spørsmålene nedenfor ved å lese bladet, og vær med i trekningen av Speider-boka fra Speider-sport. Svarfrist er 10. oktober.

Hvorfor bor Korowai-folket i trærne?

- ☐ Fordi det ofte er flom i Vest-Papua.
- ☐ Fordi det beskytter dem mot farlige dyr på bakken.
- ☐ Fordi utsikten fra trærne er så fin.

Hvem har gjort rumpeldunk til et morsomt ballspill?

- ☐ Norske speidere
- ☐ Gomper
- ☐ Amerikanske studenter

Hvem er med på skattejakt med GPS?

- ☐ Hunden Irma
- ☐ Speiderlederen Knut
- ☐ Patruljen Elverotte

Hva har Drøbak speidergruppe skaffet seg?

- ☐ En rumpeldunkbane
- ☐ Et tretelt
- ☐ En stjerneikkert

Mange svarte riktig på premiequizen i forrige utgave. **KNUT-ERIK NØKLEBY** fra Borg speidergruppe får Speiderboka. Gratulerer!

Hva gjorde speiderne da det ble flom på landsleiren i 1985?

- ☐ De gravde grøfter rundt teltene, slik at vannet ikke rant inn.
- ☐ De flyttet hele leiren til et annet sted.
- ☐ 11 000 speidere måtte flytte ut av leiren til vannet forsvant igjen.

Hvorfor ville Frida takke speiderlederen fra Fredrikstad?

- ☐ Fordi han har lært henne førstehjelp.
- ☐ Fordi han hjalp henne da hun fikk en pastill i halsen og ikke fikk puste.
- ☐ Fordi han lappet sykkelen hennes da den punkterte.

Hvilken pris har speiderne i Norge fått i år?

- ☐ Friluftslivets hederspris
- ☐ Nobels fredspris
- ☐ Oscar-prisen

Navn:

Adresse:

Postnr./sted:

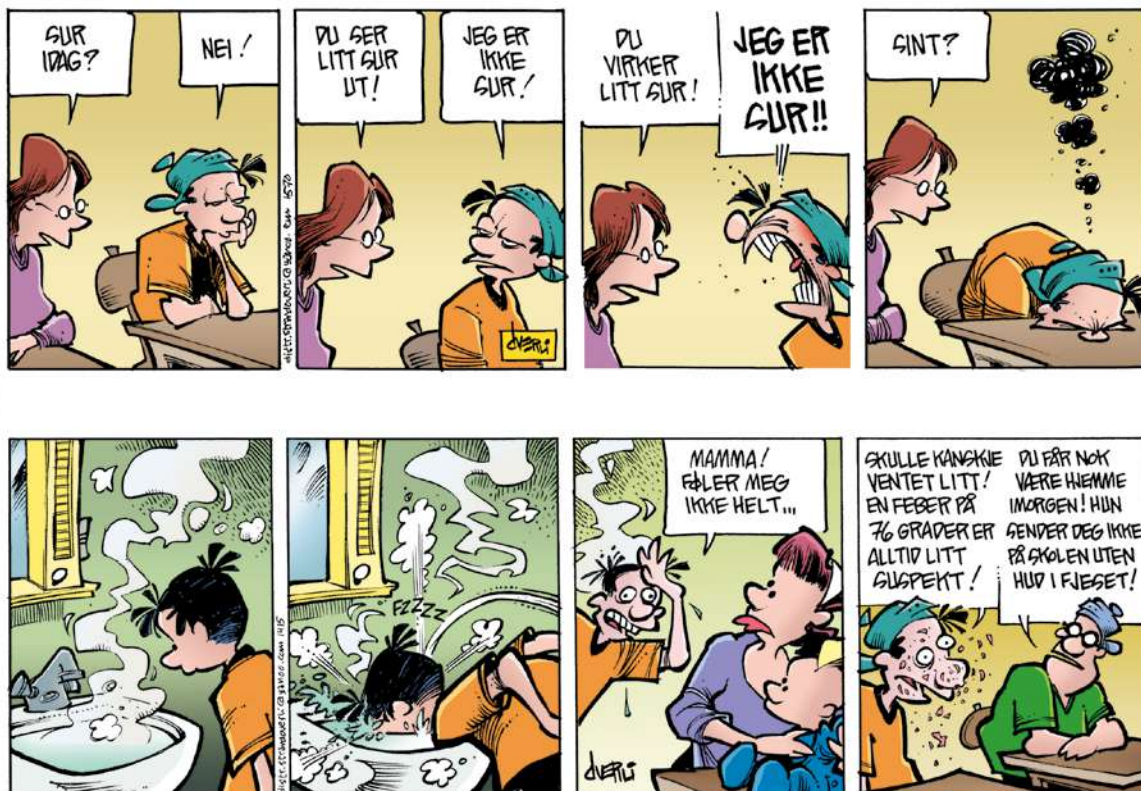
Telefonnummer:

E-post:

KLIPP UT, ELLER KOPIER SIDEN, OG SEND DEN TIL

Norges speiderforbund,
Postboks 6910 St.
Olavs plass, 0130 Oslo.
Merk konvolutten med
«Speideren»

PÅSÅN

PONDUS

diatr. strøndoverli @ yahoo.com 177

WORLD SCOUT JAMBOREE

TEKST: SYNNE HANSEN, JAMBOREEDELTAKER • FOTO: JAMBOREEDELTAKERE

JAMBOREE ER...

- ... å våkne klokka 5 for å hente frokost
- ... solbrenthet
- ... å stå i dokø med en sørafrikaner, en svenske og en brite, uten at det er merkelig
- ... en liten by som aldri sover
- ... gnagsår
- ... å oppleve ikke bare ett, men mange nye land og kulturer
- ... slitsomt
- ... en nattaklem fra leirkjæresten
- ... lukten av kloakk når doene tømmes klokka 9 hver morgen
- ... hyggelige, engasjerte speidere som alltid smiler og er glade
- ... et rotete telt
- ... å være på leir med 32 000 andre speidere
- ... en opplevelse for livet
- ... dyre meldinger hjem for å fortelle om alt som skjer
- ... vannkriger, latterkramper og gode minner
- ... hjemlengsel
- ... helt fantastisk!

AV SYNNE (16)

SOMMERLEIR

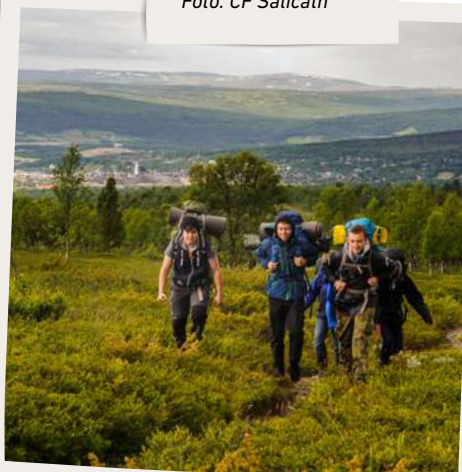
TEKST: KIRVIL KAASA

LEVE LEIRLIVET!

Å dra på speiderleir er noe av det beste med å ha sommerferie! Nå er høsten kommet, og skolen for lengst i gang, men da kan vi se på bilder, og tenke tilbake på hvor gøy det var. Her er bilder fra noen av leirene sommeren 2015.

Follo krets på Røros.
Foto: CF Salicath

1. Tanum på leir i England. Foto:
Silje Prestveen og Kari McDougall

Gruppeleir Sør-Trøndelag
krets på Stykket.
Foto: Lise Brekken

Kretsleir Øvre Buskerud og Nedre Buskerud i Eidfjord. Foto: Kristin J. Bergflødt og Øystein Botten

Kretsleir Hordaland og Ryvarden på Ænes. Foto: Håkon Broder Lund

Kretsleir Vesterlen på Camp 773, Jørpeland. Foto: Sara Westgaard Karlsen

NM I SPEIDING

TEKST: KIRVIL KAASA • FOTO: LARS T. RØRAAS

Å bygge en stol av stokker, sisal og stoff er ikke helt lett, men patruljene løste oppgaven! Noen stoler ble nok mer solide enn andre ...

Hvert poeng teller under NM i speiding. Derfor er det viktig å konsentrere seg godt om alle oppgavene, som båltenning.

GØY PÅ NM I SPEIDING

Norgesmesterskapet i speiding 2015 ble arrangert på Bryne i Rogaland. Ca. 700 deltakere fordelt på 124 patruljer deltok og kjempet om poeng i øvelser som matlaging utendørs, førstehjelp, båltenning og orientering. Konkurransen var speiderknivskarp og spennende.

Patruljen Flått fra Mandal KFUK-KFUM-speidere kunne til slutt juble for seieren. Ulv fra 5. Hamar KFUK-KFUM-speidere og Hjort fra Stjørdal speidergruppe (NSF) delte andreplassen.

Gratulerer til dem og til alle de andre patruljene som hadde kvalifisert seg til årets NM i speiding – godt levert!

To og to løp speiderne ut i orienteringsløypa, mens resten av patruljen løste krevende teoretiske oppgaver om kart og kompass.

Patruljesjefer teller med i dommernes vurdering, og patruljen Trøll fra Vestre Gausdal stilte med grønt hår og sekkestrie.

På åpningsleirbålet fredag spilte bandet TV Experience og ga alt!

INFORMASJON TIL FORELDRE

NY I SPEIDEREN?

Er barnet ditt ny i speideren, og du er usikker på hva som trengs av utstyr? Snakk med lederen i den lokale speidergruppa di. Han/hun vil vite hva som kreves av utstyr der dere bor.

SPEIDERENS EGEN BUTIKK

Speider-sport er Norges speiderforbunds egen butikk. Den finner du på Internett, på www.speider-sport.no. Her finner du alt av speiderklær og utstyr, blant annet speiderdrakten.

SPEIDERNE ER PÅ NETT

Norges speiderforbunds nettside er www.speiding.no. Her finner du blant annet kontaktinformasjon til forbundskontoret og informasjon om medlemskap og forsikringer. Følg oss gjerne også på Facebook: www.facebook.com/speiderforbund

Mange grupper har også egne nettsider, spør lederen i speidergruppa di!

MEDLEMSINFORMASJON

Som medlem i Norges speiderforbund har du bestemte rettigheter, muligheter og plikter. På denne siden har vi samlet en del praktisk informasjon knyttet til ditt medlemskap.

MEDLEMSFORDELER

- Mange nye venner
- Unik praktisk kunnskap
- Tilbud om å delta på en av landets beste ledertreninger
- Mange flotte opplevelser på møter og turer
- Medlemsbladet Speideren for din aldersgruppe tre ganger i året
- Rabatt på leie av flotte speidereieendommer og speiderbåter
- Personskadeforsikring som gjelder på reise til og fra og under alle aktiviteter i regi av gruppe, krets eller forbund

MEDLEMSKONTINGENT

Å drive godt speiderarbeid er ressurskrevende og hadde ikke vært mulig uten den enorme innsatsen fra alle våre frivillige ledere. Men vi er også avhengig av betydelig økonomisk støtte fra stat og kommune. Størrelsen på denne støtten er avhengig av hvor mange registrerte medlemmer Norges speiderforbund har, det vil si medlemmer som har betalt medlemskontingenten. Betal kontingenten innen betalingsfristen. Da unngår du betalingspåminnelsen. Alle speidere får medlemskort. For at medlemskortet skal bli gyldig må du huske å krysse av for «Kvittering tilbake» eller «Oblat for medlemskort» ved betaling over Brevgiro eller via Nettbank. Du får da tilsendt en oblat fra banken som skal festes på medlemskortet. Sjekk at du betaler til riktig kontonummer og bruker riktig KID-nummer.

MEDLEMSNUMMERET DITT

Alle medlemmer har et seks-sifret medlemsnummer. Nummeret står på kontingentgiroen, medlemskortet og sammen med adressen på baksiden av Speideren. Nummeret skal blant annet oppgis ved henvendelser om endring av medlemsinformasjon. Ønsker du å melde deg ut av speideren må du si i fra til din lokale leder og/eller sende en e-post med navn og medlemsnummer til nsf@speiding.no.

Norges speiderforbund

Besøksadresse:
St. Olavs gate 25, 0166 Oslo

Postadresse:
Postboks 6910 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon: 22 99 22 30 • E-post: nsf@speiding.no
www.speiding.no

PÅ TUR MED POTET-SALAT I SEKKEN

Enten du skal brenne bål, grille eller bare ut på en liten ettermiddagstur, kan denne potetsalaten passe godt å spise sammen med for eksempel kjøtt eller fisk, eller kanskje bare brød. Dessuten er den grei å ta med i sekken. Du lager den nemlig enkelt hjemme før avmarsj. At den er uten meieriprodukter gjør at den holder seg bedre i en litt varm sekk. Mindre gris blir det også!

DU TRENGER:

- › 1 kg kokefaste poteter
- › 1 pk bacon
- › 1/2 glass oliven
- › 1/2 glass med soltørket tomat
- › 2 fedd hvitløk
- › 1/2 rødløk
- › 3 vårløk
- › god olivenolje
- › litt friske urter, om du har
- › salt og pepper

SLIK GJØR DU DET:

- › Kok potetene til de er passe ferdige. Stikk en kniv inn til midten for å sjekke. Pass på at de ikke koker for lenge, slik at de går i oppløsning. Avkjøl, skrell og del opp i passende biter.
- › Kutt bacon i biter, og stek dem i stekepanna.
- › Ha potetbitene i en bolle, hel over 5-6 spiseskjeer olivenolje, og bland i baconbitene, gjerne også med fett fra panna. Tilsett små biter av soltørket tomat og delte oliven, sammen med finhakket hvitløk, rødløk i biter og hakket vårløk.
- › Putt i noen ferske urter, om du har, og kvern godt med pepper og litt salt på toppen.

God tur og god appetitt!